

หลักเศรษฐศาสตร์

๗๑

พิมพ์ครั้งที่ ๑
(ฉบับปรับปรุงใหม่ทั้งหมด)

ประพันธ์ เศวตนันท์
ไพศาล เล็กอุทัย

330.07

ค. ๒๑๗๓ ๑๑

ศ. ๑๐ ๑๑๑๑๑

คณะเศรษฐศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ISBN 974-337-350-7

สารบัญ

หน้า

ภาคที่ 1 บทนำ

บทที่ 1 ลักษณะและขอบเขตของวิชาเศรษฐศาสตร์

1.1 ความขาดแคลนในทางเศรษฐกิจ	1
1.2 ทางเลือก	4
1.3 ระบบเศรษฐกิจและทางเลือก	5
1.4 เศรษฐศาสตร์เป็นวิชาในสาขาสังคมศาสตร์	9
1.5 เศรษฐศาสตร์จุลภาค และเศรษฐศาสตร์มหภาค	10
1.6 สินค้าเศรษฐกิจ	11
1.7 การแก้ปัญหาเศรษฐกิจพื้นฐาน	12
1.8 วงจรกิจกรรมทางเศรษฐกิจ	15
1.9 ประโยชน์ในการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์	17

ภาคที่ 2 หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค

บทที่ 2 อุปสงค์ อุปทาน และดุลยภาพ

2.1 อุปสงค์ต่อสินค้า	19
2.2 อุปสงค์เฉพาะตัว และอุปสงค์ในท้องตลาด	24
2.3 การเปลี่ยนแปลงปริมาณอุปสงค์ และการเปลี่ยนแปลงระดับอุปสงค์	25
2.4 อุปทานของสินค้า	29
2.5 การเปลี่ยนแปลงปริมาณอุปทาน และการเปลี่ยนแปลงระดับอุปทาน	31
2.6 ดุลยภาพในตลาดสินค้า	33

บทที่ 3 ความยืดหยุ่น

3.1 ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา	37
3.2 ค่าความยืดหยุ่นของเส้นอุปสงค์	38
3.3 ปัจจัยกำหนดค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา	41
3.4 ประโยชน์ของค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา	42
3.5 ความยืดหยุ่นของอุปทาน	43

3.6	ปัจจัยกำหนดค่าความยืดหยุ่นของอุปทาน	44
3.7	ประโยชน์จากการศึกษาความยืดหยุ่นของอุปทาน	47

บทที่ 4 ทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค

4.1	ผลจากรายได้ และผลจากการทดแทนกันของสินค้า	48
4.2	ทฤษฎีอรรถประโยชน์	50
4.3	ทฤษฎีพฤติกรรมของผู้บริโภค หลักอรรถประโยชน์หน่วยสุดท้าย	54
4.4	การใช้อรรถประโยชน์หน่วยสุดท้าย เพื่อหาเส้นอุปสงค์ต่อสินค้า	58
4.5	ทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค หลักเส้นความพอใจเท่ากัน	59
4.6	การใช้แผนความพอใจเท่ากันหาเส้นอุปสงค์	63

บทที่ 5 ต้นทุนการผลิต

5.1	ลักษณะของต้นทุนการผลิต	65
✳ 5.2	การผลิตสินค้าและระยะเวลาในวิชาเศรษฐศาสตร์	67
5.3	ต้นทุนการผลิตในระยะสั้น	68
5.4	ต้นทุนการผลิตในระยะยาว	76
5.5	การประหยัดต่อขนาด และการไม่ประหยัดต่อขนาด	78

✳ บทที่ 6 ราคา ผลผลิต และการแข่งขัน ตลาด

6.1	โครงสร้างการตลาด	81
6.2	ตลาดแข่งขันสมบูรณ์	82
6.3	กลไกราคาของตลาดแข่งขันสมบูรณ์	84
6.4	ดุลยภาพของหน่วยผลิตในระยะสั้น	86
6.5	ดุลยภาพของหน่วยผลิตในระยะยาว	92
6.6	ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์	93

ภาคที่ 3 หลักเศรษฐศาสตร์มหภาค

บทที่ 7 บัญชีประชาชาติ

7.1	ความหมายของบัญชีประชาชาติ	107
7.2	ความหมายของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GNP)	108
7.3	การคำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ	111

7.4	ปัญหาการรวบรวมข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ	117
7.5	มูลค่าของ GNP ตามราคาตลาดและมูลค่าที่เป็นจริง	119
7.6	ประโยชน์ของบัญชีประชาชาติ	120

บทที่ 8 รายได้และการมีงานทำ

8.1	กินดี อยู่ดี มีงานทำเป็นเป้าหมายของเศรษฐศาสตร์	122
8.2	ทฤษฎีการจ้างงานเต็มที่มียุคดั้งเดิม	124
8.3	การปฏิวัติในทางเศรษฐกิจในศตวรรษที่ 20	128
8.4	ข้อบกพร่องของทฤษฎีเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิก	131
8.5	ทฤษฎีการจ้างงานของเคนส์	134
8.6	ส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ	138

บทที่ 9 การบริโภค การออม และการลงทุน

9.1	การใช้จ่ายในการบริโภคและการออม	141
9.2	ความโน้มเอียงหน่วยสุดท้าย และความโน้มเอียงเฉลี่ย	144
9.3	การเปลี่ยนแปลงการบริโภค และการออม	147
9.4	ปัจจัยอื่นๆ ที่ทำให้การบริโภคเปลี่ยนแปลง	149
9.5	การใช้จ่ายในการลงทุน	151
9.6	ปัจจัยกำหนดระดับการลงทุน	153
9.7	อัตราผลตอบแทนของการลงทุนในทางธุรกิจ	160

บทที่ 10 ทฤษฎีกำหนดรายได้ประชาชาติ

10.1	ความเบื้องต้น	162
10.2	การกำหนดระดับรายได้ประชาชาติ	163
10.3	ตัวคูณทางเศรษฐกิจ (Economic Multiplier)	169
10.4	ส่วนรั่วไหลของรายได้	172
10.5	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการบริโภค	174
10.6	ตัวเร่งทางเศรษฐกิจ (Economic Accelerator)	176
10.7	ความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคและการลงทุน	179

ภาคที่ 4 เศรษฐศาสตร์การเงินและการคลัง

บทที่ 11 ตลาดการเงิน สถาบันการเงิน และนโยบายการเงิน

11.1	วิวัฒนาการของระบบแลกเปลี่ยนและชนิดของเงิน ✓	181
11.2	คำจำกัดความและหน้าที่ของเงิน ✓	184
11.3	อุปสงค์ อุปทานของเงิน และอัตราดอกเบี้ยสมดุล	185
11.4	อิทธิพลของปริมาณเงินที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ	190
11.5	สถาบันการเงินในระบบเศรษฐกิจ ✓	195
11.6	ธนาคารกลางและมาตรการต่างๆ ของนโยบายการเงิน	203

บทที่ 12 เศรษฐกิจภาครัฐบาล

12.1	ความหมายของการคลังสาธารณะ	209
12.2	รายรับ และแหล่งที่มาของรายได้ของรัฐบาล	211
12.3	รายจ่ายของรัฐบาล และโครงสร้างรายจ่ายของรัฐบาล	213
12.4	งบประมาณของรัฐบาล และผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ	216
12.5	หนี้สาธารณะและผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ	218
12.6	มาตรการต่างๆ ของนโยบายการคลัง	222

✓ ภาคที่ 5 เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ และการพัฒนาเศรษฐกิจ

บทที่ 13 เศรษฐกิจและการเงินระหว่างประเทศ

13.1	ความหมายและที่มาของการค้าระหว่างประเทศ	227
13.2	ดุลการค้าและดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ	231
13.3	การปรับดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ	238
13.4	นโยบายการค้าระหว่างประเทศ	241
13.5	ความร่วมมือด้านการเงินและด้านการค้า	243

บทที่ 14 ความจำเป็นเติบโตทางเศรษฐกิจ และการวางแผนเศรษฐกิจ

14.1	ลักษณะของประเทศกำลังพัฒนา	246
14.2	ความหมายและการวัดความจำเป็นเติบโตทางเศรษฐกิจ	248
14.3	จุดมุ่งหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจ	250
14.4	แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจ	252
14.5	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย	258

ภาคที่ 6 ปัญหาเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม

บทที่ 15 ปัญหาเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม

15.1	ปัญหาการพัฒนาเศรษฐกิจการเกษตร	267
15.2	ปัญหาสภาวะแวดล้อมในชนบท	271
15.3	ปัญหาสภาวะแวดล้อมในเมือง	279
15.4	ปัญหาการพัฒนาอุตสาหกรรมและสิ่งแวดล้อม	283
15.5	ปัญหาการทำลายบรรยากาศของโลก	285
15.6	ปัญหาสุขภาพจิตในสังคมอุตสาหกรรม	287